

(Ξεκίνησε ως άσκηση rapid typing: Αντιγραφή μερικών σελίδων από τη συλλογή διηγημάτων Ιστορίες με παράξενα ζώα, εκδόσεις Πήγασος. Και αποκαλύφθηκε ένα διηγημάκι – υπόδειγμα: Λιτή διατύπωση, σφιχτοδεμένη πλοκή, χιούμορ, και η πρόεπουσα ανατροπή στο φινάλε. Εμπνευστείτε από αυτό, αν θέλετε να πειραματιστείτε σε δικό σας διήγημα. Ή απλώς απολαύστε το).

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΕΝΑ ΛΕΜΜΙΝΓΚ

του Τζέιμς Θέρμπερ

Υπάρχουν στη Βόρεια Ευρώπη κάτι συμπαθέστατα τρωκτικά, τα λέμμινγκς, που αποτελούν ένα από τα μεγαλύτερα μυστήρια της φύσης. Κάθε λίγα χρόνια, και για κάποιο άγνωστο λόγο ξεκινούν κατά χιλιάδες από τους τόπους όπου ζουν για να πέσουν και να πνιγούν στη θάλασσα. Κανένας δεν μπόρεσε ποτέ να δώσει ικανοποιητική απάντηση στο αίνιγμα αυτής της ομαδικής αυτοκτονίας. Τα λέμμινγκ διαθέτουν ένστικτο αυτοσυντήρησης εξίσου με τα άλλα πλάσματα της φύσης, δεν έχουν διαβρωθεί από τον πολιτισμό- και ωστόσο αυτοκτονούν! Γιατί;

Στο διήγημα αυτό ο Τζέιμς Θέρμπερ επιχειρεί να λύσει το μυστήριο αποδεικνύοντας για μια ακόμα φορά ότι υπάρχουν μερικά πράγματα που καλύτερα ο άνθρωπος να μη ρωτά να μάθει.

Γιατί, αν ρωτήσει, μπορεί και να πάρει την απάντηση.

Ο κουρασμένος επιστήμονας, που περιπλανιόταν στα βουνά της Βόρειας Ευρώπης χειμώνα καιρό, άφησε το σακίδιό του να πέσει καταγής κι ετοιμάστηκε να καθίσει σ' ένα βραχάκι να ξαποστάσει.

«Πρόσεχε, αδελφέ!» ακούστηκε μια φωνή.

«Συγνώμη» μουρμούρισε ο επιστήμονας παρατηρώντας με κάποια έκπληξη ότι εκείνο που του είχε μιλήσει ήταν ένα λέμμινγκ το οποίο στεκόταν πάνω στο βραχάκι όπου ετοιμαζόταν να καθίσει.

«Ε, λοιπόν, μου προκαλεί φοβερή κατάπληξη» παρατήρησε ο επιστήμονας καθίζοντας πλάι στο λέμμινγκ, «το γεγονός ότι μπορείς και μιλάς».

«Εσείς οι άνθρωποι πάντα ξαφνιάζεστε φοβερά», αποκρίθηκε το λέμμινγκ «όταν βλέπετε ότι υπάρχουν κι άλλα ζώα που μπορούν να κάνουν ό,τι κάνετε κι εσείς. Κι όμως, υπάρχουν ένα σωρό πράγματα που, ενώ μπορεί να τα κάνει ένα ζώο, δεν μπορείτε να κάνετε ελόγου σας. Για παράδειγμα, εσείς δεν μπορείτε να τερετίζετε ή να τριλίζετε. Και το τερέτισμα ή το τρίλισμα δεν είναι παρά ένα και μόνο από τα πλέον ασήμαντα ταλέντα ενός τζιτζικα ή ενός τριζονιού. Η δική σας ράτσα εξαρτάται από τα εντόσθια ενός προβάτου ή από τις τρίχες ενός αλόγου για να παράγει με χορδές τους ίδιους ήχους».

«Είμαστε εξαρτώμενα ζώα», παραδέχτηκε ο επιστήμονας».

«Είστε πολύ παράξενα ζώα», αποκρίθηκε το λέμμινγκ.

«Όμως κι εσείς είσατε ανέκαθεν πολύ παράξενα ζώα για μας», παρατήρησε ο επιστήμονας.

«Είστε ίσως τα πιο μυστηριώδη απ' όλα τα πλάσματα της γης».

«Αν είναι ν' αρχίσουμε τα κοσμητικά επίθετα», απάντησε ξερά το λέμμινγκ, «ας πούμε και μερικά που αφορούν τη ράτσα σας – είστε φονιάδες, απροσάρμοστοι, καταστροφικοί, μοχθηροί και βλάκες».

«Αν κατάλαβα καλά, βρίσκετε τη συμπεριφορά μας το ίδιο ακατανόητη όσο κι εμείς τη δική σας;»

«Από το στόμα μου το πήρες», απάντησε το λέμμινγκ. «Σκοτώνετε, κατασπαράζετε, βασανίζετε, φυλακίζετε κι εξοντώνετε με την πείνα ο ένας τον άλλο. Σκεπάζετε με τσιμέντο τη γη που μας τρέφει και κόβετε τα δέντρα για να χτίσετε άσυλα ψυχοπαθών για κείνους που τρελάθηκαν επειδή κόπηκαν τα δέντρα. Ακόμη –»

«Θα μπορούσαμε να ξενυχτήσουμε» διέκοψε ο επιστήμονας το λέμμινγκ, αν άρχιζες να απαριθμείς τα σφάλματα και τα ρεζιλίκια μας».

«Όχι μόνο θα ξενυχτούσαμε αλλά θα μας έπαιρνε ως τις τέσσερις το άλλο απομεσήμερο» υπογράμμισε το λέμμινγκ. «Απλώς τυχαίνει να έχω αφιερώσει τη ζωή μου στη μελέτη του αυτοαποκαλούμενου ανώτερου ζώου. Αν εξαιρέσουμε μια απορία που έχω, ξέρω τα πάντα για σας,

και σε διαβεβαιώ ότι αυτά που ξέρω φτιάχνουν την πιο βαρετή, θλιβερή και αποκρουστική λίστα πληροφοριών – για να χρησιμοποιήσω μερικά ακόμα επίθετα».

«Λες ότι αφιέρωσες τη ζωή σου στη μελέτη της ράτσας μου – » άρχισε ο επιστήμονας.

«Την σπατάλησα δεν λες καλύτερα!» τον διέκοψε το λέμμινγκ. «Ξέρω ότι είστε σαδιστές, κουτοπόνηροι, σαρκοβόροι, πανούργοι, φιλήδονοι, εγωιστές, μπαμπέσηδες και μπουνταλάδες –»

«Άσε, μην κουράζεσαι» είπε ο επιστήμονας. «Ίσως θα σ' ενδιέφερε να μάθεις ότι κι εγώ έχω αφιερώσει τη ζωή μου στη μελέτη των λέμμινγκ, όπως εσύ στη μελέτη των ανθρώπων. Και ακριβώς όπως κι εσύ, στην όλη αυτή μελέτη μου σκόνταψα σ' ένα φαινόμενο που στάθηκε αδύνατον να εξηγήσω».

«Και ποιο είναι αυτό;» ρώτησε το λέμμινγκ.

«Εκείνο που δεν καταλαβαίνω», εξήγησε ο επιστήμονας, «είναι γιατί εσείς τα λέμμινγκ πηγαίνετε στη θάλασσα και πνίγεστε ομαδικά».

«Δες τι περίεργη σύμπτωση:» έκανε το λέμμινγκ. «Και η δική μου μοναδική απορία είναι γιατί δεν πάτε να πνιγείτε εσείς».

(Μετάφραση-επιμέλεια: Γιώργος Μπαλάνος)